EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

13. 1. 2010 B7-0021/2010

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Jemenu

Fiorello Provera, Lorenzo Fontana, William (The Earl of) Dartmouth
za skupinu EFD

B7-0021/2010

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Jemenu

Evropský parlament,

– s ohledem na závěry ze zasedání Rady týkající se Jemenu ze dne 27. října 2009,

– s ohledem na prohlášení předsednictví jménem Evropské unie o zhoršující se bezpečnostní situaci v Jemenu ze dne 27. října 2009,

– s ohledem na strategický dokument Evropského společenství pro období 2007–2013 týkající se Jemenu,

– s ohledem na prohlášení úřadujícího předsedy delegace pro vztahy se státy Perského zálivu včetně Jemenu Tobiase Pflügera, které učinil po návštěvě předsednictva delegace v Jemenu ve dnech 22.–25. února 2009,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Umar Farúk Abdulmutallab, nigerijský terorista, jenž se dne 25. prosince 2009 pokusil odpálit výbušninu na palubě letadla nacházejícího se nad Detroitem, byl vycvičen v jemenském táboře hnutí al-Káida,

B. vzhledem k tomu, že zhoršená bezpečnostní situace v Jemenu by mohla poskytnout teroristům a povstaleckým skupinám v regionu, zejména hnutí al-Káida, bezpečné zázemí, odkud by mohli plánovat, organizovat a podporovat budoucí teroristické akce,

C. vzhledem k tomu, že od roku 2007 došlo k více než 30 teroristickým útokům na ropovody, ropná zařízení, vládní budovy, velvyslanectví (včetně italského a amerického), lodě a turisty v Jemenu; vzhledem k tomu, že po útoku na americké plavidlo USS Cole v roce 2000 nebyly jemenské úřady schopny tento teroristický čin vyšetřit a umožnily osobám podezřelým z kontaktů na hnutí al-Káida, včetně spiklence Jamala al-Badawiho, uniknout zadržení,

D. vzhledem k tomu, že bezpečnostní situace se nadále zhoršuje v důsledku občanské války vedené proti příslušníkům šíitské sekty Zajdíja v provincii Sa'áda na severu Jemenu a v důsledku násilí vyvolaného separatistickým hnutím na jihu země,

E. vzhledem k tomu, že místní boje v provincii Sa'áda získaly regionální rozměr poté, co vojenské jednotky Saudské Arábie napadly povstalce na saudsko-jemenských hranicích a zahájily nejméně dva trestné útoky na pozice povstalců,

F. vzhledem k tomu, že potravinová krize v roce 2008 měla obrovský dopad na chudší vrstvy jemenského obyvatelstva a celosvětová finanční krize, zejména snížení výnosů z ropy, přispěla k neudržitelnému tlaku na veřejné finance, což se dále zhoršilo omezeným prováděním zpožděné hospodářské a daňové reformy,

G. vzhledem k tomu, že jemenské zásoby ropy, jež představují více než 75 % příjmu země, budou brzy vyčerpány a po ukončení těžby ropy má země pro udržitelné hospodářství pouze málo životaschopných možností,

H. vzhledem k tomu, že dalším významným problémem, jemuž Jemen čelí, je akutní nedostatek vody, který způsobuje několik faktorů, včetně rostoucí domácí spotřeby, špatného vodního hospodářství, korupce, chybějícího řízení zdrojů a nehospodárných zavlažovacích technik; vzhledem k tomu, že podle vládních odhadů je 99 % čerpání vody nepovolené,

I. vzhledem k tomu, že situaci, která vznikla nedostatkem potravin a vody v Jemenu, dále komplikuje závislost obyvatel na qátu, rostlině, která přináší rychlé příjmy a pro růst vyžaduje hojné zavlažování a jež se pěstuje tak extenzivně, že se Jemen stal čistým dovozcem potravin,

J. vzhledem k tomu, že Jemen je nejchudší zemí v arabském světě, s ročním příjmem na obyvatele menším než 650 eur, kde téměř polovina obyvatel vydělává méně než 2 eura za den a míra nezaměstnanosti je 35 %; vzhledem k tomu, že má současně jeden z nejvyšších růstů obyvatel na světě, což vytváří dodatečné hospodářské, vzdělávací a sociální problémy,

K. vzhledem k tomu, že nárůst pirátství v Adenském zálivu a neustávající migrační tlak uprchlíků z Afrického rohu jsou dalšími aspekty, které narušují stabilitu této země,

L. vzhledem k tomu, že od roku 2004 EU věnovala Jemenu pomoc ve výši více než 144 mil.EUR, z níž největší část byla určena na hospodářský rozvoj, a s její pomocí se prováděl bilaterální program pomoci na podporu jemenské policie a pobřežní stráže, jako např. program ve výši 7,5 mil. EUR na modernizaci jemenské policejní akademie,

M. vzhledem k tomu, že jemenský systém vzdělávání je i nadále špatně rozvinut, jak dokazuje míra negramotnosti v zemi ve výši přibližně 50 %, přičemž míra negramotnosti žen je téměř 70 %, a rovněž neodpovídající počet kvalifikovaných učitelů,

N. vzhledem k tomu, že správní reformy uznala jemenská vláda za prioritu národního programu reforem,

O. vzhledem k tomu, že parlamentní volby, které se měly konat v dubnu 2009, byly odloženy, aby úřady mohly provést zásadní reformy volebního systému; vzhledem k tomu, že jemenský prezident Ali Abdullah Saleh je po libyjském prezidentu Muammaru Kaddáfím nejdéle sloužící hlavou státu na Blízkém východě,

P. vzhledem k tomu, že i nadále přetrvávají vážné obavy ohledně vývoje situace v Jemenu v oblasti demokracie, lidských práv a nezávislosti soudnictví, především vzhledem k nespravedlivým soudním řízením vedeným nechvalně známým Specializovaným trestním soudem a vzhledem k mučení používanému k vynucení nepravdivých přiznání; vzhledem k tomu, že se vyskytly případy pronásledování novinářů; vzhledem k tomu, že zvláště obtížná je situace žen, neboť jsou nuceny k uzavírání manželství, a vzhledem k nerovnému postavení mužů a žen před zákonem,

Q. vzhledem k tomu, že je stále zadržováno jako rukojmí šest evropských občanů, z toho pět Němců a jeden Brit, kteří se stali v červnu 2009 obětí únosu, a vzhledem k tomu, že bezprostředně po únosu byla nalezena těla dalších tří osob patřících do téže skupiny; vzhledem k tomu, že někteří místní kmenoví vůdci naznačili, že za únosy stojí hnutí al-Káida,

1. vyjadřuje své vážné znepokojení nad rozšiřující se činností hnutí al-Káida v Jemenu a zdůrazňuje, že nebudou-li učiněna konkrétní opatření, může dojít k dalšímu oslabení autority ústřední vlády a destabilizaci regionu v míře, která byla zaznamenána v Somálsku nebo Afghánistánu, což extrémistům řízeným nebo inspirovaných hnutím al-Káida nabídne příležitost k přeskupení, organizaci, výcviku a zahájení teroristických operací v rámci džihádu kdekoli ve světě z jemenského území;

2. opakuje svou výzvu k okamžitému příměří v provincii Sa'áda a v jižní části Jemenu a vyjadřuje názor, že dlouhodobého míru lze dosáhnout pouze na základě komplexního politického řešení;

3. připomíná všem stranám těchto konfliktů jejich povinnost dodržovat lidská práva a mezinárodní humanitární právo; vyzývá zúčastněné strany k tomu, aby civilnímu obyvatelstvu, které chce konfliktům uniknout, umožnily dostat se do bezpečných oblastí, aby OSN a nevládním organizacím usnadnily přístup k oblastem, kde se shromáždily vnitřně vysídlené osoby, a aby přístup k těmto osobám neprodleně umožnily také naléhavé zdravotnické a humanitární pomoci;

4. připomíná svou podporu sjednocenému, stabilnímu a demokratickému Jemenu;

5. vyzývá jemenské úřady, aby uskutečnily dávno potřebnou institucionální, hospodářskou a daňovou reformu, aby zejména posílily úlohu a kompetence demokraticky zvolených institucí na ústřední a místní úrovni, posílily státní instituce, zlepšily podnikatelské prostředí, podporovaly integraci Jemenu do světového a regionálního hospodářství, rozšířily poskytování sociálních služeb, podporovaly příležitosti pro zaměstnání a vzdělávání, zabývaly se problémem korupce, inflace a nezaměstnanosti a omezily vládních dotace;

6. vyzývá jemenské úřady, aby zavedly reformy potřebné ke zlepšení situace v oblasti lidských práv v zemi, zejména pokud jde o zajištění svobody sdělovacích prostředků, práva na spravedlivé soudní řízení a rovné zacházení s muži a ženami a zrušení vynucených sňatků; vítá v tomto ohledu nedávný zákon, který stanový minimální věk pro uzavření sňatku na 17 let;

7. zdůrazňuje význam konání voleb v roce 2011 a vyzývá všechny politické strany, aby v praxi uplatňovaly své dohody o opatřeních nutných pro zlepšení volebního systému a posílení demokracie, zejména s přihlédnutím k doporučením volební pozorovatelské mise EU vztahujícím se k demokratickým prezidentským a komunálním volbám konaným v Jemenu v roce 2006; vyzývá Komisi a Radu, aby monitorovaly ústavní reformu a reformu volebního práva, která byla důvodem odkladu parlamentních voleb;

8. vítá kroky, které již úřady uskutečnily v boji proti korupci, zejména zřízení Ústřední kontrolní a auditní organizace a Nejvyššího národního úřadu pro boj proti korupci;

9. vyzývá státy Perského zálivu, aby pozdržely perspektivu členství Jemenu v Radě pro spolupráci v Zálivu výměnou za nezbytné reformy, včetně dosažení pokroku v omezení vládních dotací, řešení problému korupce a uskutečnění opatření zabývajících se otázkami bezpečnosti; vyzývá v tomto ohledu Komisi a Radu, aby podpořily Radu pro spolupráci v Zálivu, aby se stala prostředníkem, který je schopen dovézt různé jemenské strany k jednacímu stolu a zahájit rozsáhlý politický dialog;

10. vítá aktivní účast Jemenu v mezinárodních koordinovaných strategiích jako operace Atalanta;

11. vyzývá ke zřízení plnohodnotné delegace Komise v Jemenu, která bude odpovědná za řízení pomoci a bude mít k dispozici další místní lidské zdroje; vyzývá Komisi, aby posílila účinnost pomoci;

12. vyzývá Komisi a Radu, aby zajistily, aby pomoc poskytovaná mezinárodním společenstvím, především pomoc z rozpočtu Evropské unie, byla využívána na financování projektů, které představují přímý přínos pro co nejvíce osob a jejichž účinnost bude ihned vyhodnocena;

13. vyzývá jemenské úřady, aby posílily jednotky pobřežní a pohraniční stráže a zavedly zlepšený výcvik policie a programy na profesionalizaci vězeňské služby s cílem zlepšit bezpečnostní situaci v zemi a její schopnosti bojovat s terorismem;

14. vyzývá Komisi a Radu, aby zřídily zvláštní program na pomoc Jemenu, který by zahrnoval školení jemenských úředníků veřejné správy mimo území Jemenu (po vzoru školení, která v Iráku organizuje EUJUST LEX) a umístění školitelů na klíčových ministerstvech (jak se to děje v rámci programů EU v Bosně a Hercegovině);

15. vyzývá jemenské úřady, aby se s větším úsilím zasadily o propuštění šesti evropských rukojmí, která jsou na jejich území zadržována;

16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Jemenu a Radě pro spolupráci v Zálivu.